

Remonstrantse Gemeente Rotterdam
Zondag 6 september 2026

Openingszondag

Voorganger: dr. Tjaard Barnard
Organist: Jos van der Kooy

Kort orgelspel Variaties over 'Ah, je vous dirai-je, Maman' KV 265/300e, Wolfgang Amadeus Mozart

Welkom en aansteken van de kaars door lid van de kerkenraad

Orgelspel

(Gemeente gaat staan)

Aanvangslied 280: 1-5 De vreugde voert ons naar dit huis

1 De vreug-de voert ons naar dit huis
 waar 't woord aan ons geschiedt.
 God roept zijn naam o - ver ons uit
 en wekt in ons het lied.

Dit huis van hout en steen, dat lang
 de stormen heeft doorstaan,
 waar nog de wolk gebeden hangt
 van wie zijn voorgegaan,

dit huis, dat alle sporen draagt
 van wie maar mensen zijn,
 de pijler die het alles schraagt,
 wilt Gij die voor ons zijn?

Zal dit een huis, een plaats zijn waar
 de hemel open gaat,
 waar Gij ons met uw eng'len troost,
 waar Gij U vinden laat?

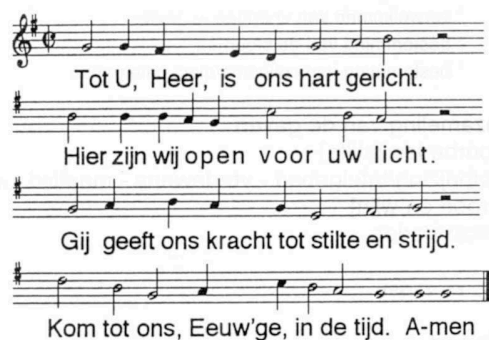
Onthul ons dan uw aangezicht,
 uw naam, die mét ons gaat
 en heilig ons hier met uw licht,
 uw voorbedachte raad.

Votum en groet

Onze hulp is in de naam van de Heer
 die hemel en aarde gemaakt heeft
 die trouw houdt tot in eeuwigheid
 en die niet loslaat het werk van zijn handen.

Genade zij u en vrede
 van God onze Vader
 en van Jezus Christus, de Heer.
 Amen.

Antwoordlied Tot U, Heer, is ons hart gericht

(Gemeente gaat zitten)

Inleiding

Het nieuwe kerkelijke seizoen begint vandaag. De vakanties zijn weer over. Zelfs mijn studieverlof is na vier maanden voorbij. Op een ander moment zal ik u met de resultaten lastigvallen.

We gaan weer beginnen. De mouwen zijn opgestroopt, al worden de hemden in deze stad natuurlijk al met dergelijke mouwen verkocht. We gaan er weer tegenaan.

Dat geldt voor Peter Fransman die het stokje van het voorzitterschap van Jethro Zevenbergen heeft opgenomen. Daar komen we straks, na afloop van de dienst, nog even op terug.

Bij een openingszondag past een thema, een thema dat een jaarthema kan zijn. Overigens: een thema dat voor Remonstranten altijd een jaarthema kan zijn. Vrijheid. Komende dinsdag ligt er weer een exemplaar van AdRem bij u op de mat, als u lid of vriend van de Remonstranten bent. De komende zeven nummers zal er telkens een essay van vier pagina's verschijnen waarin allerlei elementen van het begrip vrijheid besproken worden. 'Goed vrij zijn', zo is het thema. Vandaar dat ik vandaag begin met een dienst met de zeer geliefde tekst uit de Brief van Paulus aan de Galaten: 'God wil dat jullie als vrije mensen leven'.

Dat die vrijheid niet grenzenloos is, zal nu direct blijken uit de eerste bijbellezing vanmorgen. Strengere woorden van de profeet Jesaja:

Inleidende Bijbellezing Jesaja 58: 2-10

[2] 'Jullie denken dat jullie goed leven en trouw aan mij zijn. Net zo trouw als andere volken aan hun goden zijn.

Jullie zeggen dat jullie mij elke dag vragen wat ik wil. Jullie zeggen dat jullie mijn regels willen volgen. Jullie zeggen dat jullie graag dicht bij mij willen zijn! [3] En jullie zeggen ook: 'Waarom ziet u niet dat we vasten? Waarom merkt u het niet als we ophouden met eten en drinken?'

Maar wat doen jullie op de dagen dat jullie vasten? Jullie gaan gewoon door met jullie eigen handel. Jullie dwingen de arbeiders om hard te werken, [4] en jullie maken ruzie. Jullie gebruiken zelfs geweld en jullie vechten met elkaar!

Als jullie je zo blijven gedragen, luister ik niet naar jullie. Want dat is niet de goede manier om te vasten. [5] En ik wil ook niet dat jullie jezelf pijn doen, en alleen maar huilen en rouwen. Dat is niet de goede manier om mij te dienen.

[6] Nee, ik wil dat het heel anders gaat! Jullie moeten niet alleen vasten, jullie moeten meer doen. Bevrijd mensen die gevangen zitten, maak hun boeien los. Laat alle slaven vrij. Zorg dat niemand meer onderdrukt wordt. [7] Deel je brood met mensen die honger hebben. Geef arme mensen een plek in je huis. Geef kleren aan mensen die naakt zijn. Zorg goed voor de mensen om je heen!

[8] Als je dat doet, dan zul je echt gelukkig zijn. Je zult lijken op de zon die stralend opkomt in de ochtend. Volk van Israël, als jullie zo leven, zal het snel beter met jullie gaan. En met mijn macht zal ik

jullie overal beschermen. [9] Als jullie mij roepen, zal ik antwoord geven. Als jullie mij om hulp vragen, dan kom ik jullie helpen.

Zorg dat niemand meer onderdrukt wordt. Beschuldig mensen niet te snel, vertel geen slechte dingen over een ander. [10] Als iemand honger heeft, geef hem dan te eten. Geef hem net zo veel als je zelf eet. En geef aan de armen alles wat ze nodig hebben. Als jullie dat doen, dan zullen jullie gelukkig zijn. Jullie zullen lijken op licht dat in het donker schijnt. Overal waar het donker is, zorgen jullie voor stralend licht.

Gebed

Eeuwige God,

Aan het begin van dit nieuwe, kerkelijke seizoen komen wij samen, met ons verlangen naar ruimte en vrijheid. Wij danken U voor het leven dat Gij ons schenkt, maar vragen U ook om een open hart en een wakker geweten. Leer ons te verstaan dat échte vrijheid geen vrijblijvendheid is, maar een roeping om lief te hebben en om te zien naar de ander. Bevrijd ons van onze eigen gerichtheid op onszelf, en raak ons aan met uw Heilige Geest. Dat uw Woord ons vandaag mag opschudden en inspireren, ons mag oproepen tot een leven van recht en vrede.

Amen.

Lied 967: 1, 2, 6 en 7 Zonne der gerechtigheid

1 Zon - ne der ge - rech - tig - heid,

ga ons op in de - ze tijd,

op-dat al wat leeft de dag

in uw kerk aan-schou-wen mag.

Er-barm u, Heer.

Wek de dode christenheid
uit haar zelfverzekerdheid;
zend uw stralen overal,
dat de aarde U loven zal.
Erbarm U, Heer.

Laat ons zo uw heerlijkheid
zien in deze donk're tijd,
opdat wij nu en voortaan
trouw U ter beschikking staan.
Erbarm U, Heer.

Alle eer en macht en kracht
worde, Heer, U toegebracht;
heel de mensheid stemme saam
in de drieklank van uw naam.
Erbarm U, Heer.

Bijbellezing Galaten 5: 13-26

[13] Vrienden, God wil dat jullie als vrije mensen leven. Maar gebruik die vrijheid niet om toe te geven aan slechte verlangens. Gebruik die vrijheid om met liefde voor elkaar te zorgen. [14] Dan doe je ook precies waar het in de wet om gaat. Want eigenlijk gaat de hele wet over deze regel: «Houd evenveel van de mensen om je heen als van jezelf.»

[15] Blijf dus niet als wilde dieren met elkaar vechten. Want dan gaan jullie uiteindelijk allemaal dood.

[16] Laat je leiden door de heilige Geest. Geef niet toe aan je eigen slechte verlangens. [17] Want in je hart vechten die slechte verlangens en de heilige Geest met elkaar. De Geest wil niet dat je luistert naar je verlangens. En je verlangens willen niet dat je luistert naar de Geest. Je kunt dus niet zomaar doen wat je wilt.

[18] Maar als je luistert naar de Geest, dan leef je zoals God het wil. Dan heb je de wet dus niet nodig.

[19-21] Veel mensen laten zich leiden door hun slechte verlangens. Daardoor doen ze slechte dingen. Dat weten we allemaal.

Ze gedragen zich slecht en hebben verboden seks. Ze vereren afgoden en gebruiken toverspreuken. Ze zijn jaloers op elkaar en denken alleen maar aan zichzelf. Ze vormen eigen groepen en zoeken ruzie. Ze worden snel kwaad en behandelen elkaar als vijanden. Ze drinken te veel, en op feesten laten ze zich helemaal gaan. En ze doen nog veel meer slechte dingen.

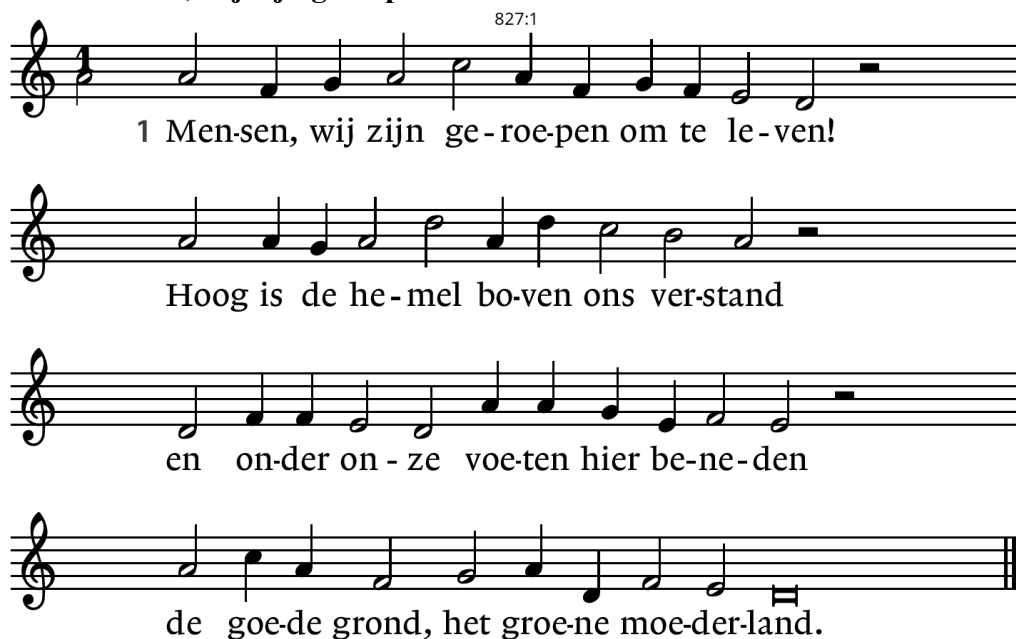
Ik heb het jullie al eerder gezegd: Wie zulke dingen doet, zal niet in Gods nieuwe wereld komen.

[22-23] Mensen die zich laten leiden door de heilige Geest, leven heel anders. Zij houden van elkaar. Ze zijn blij en leven in vrede. Ze hebben geduld en zijn goed voor elkaar. Ze geloven in Christus. Ze zijn vriendelijk en gedragen zich goed. Als je zo leeft, doe je precies wat de wet eigenlijk wil. [24] Als je bij Jezus Christus hoort, laat je je dus niet leiden door slechte verlangens.

[25-26] Wij hebben ons nieuwe leven aan de heilige Geest te danken. Laten we dus niet opscheppen over onszelf. Of elkaar jaloers maken door te zeggen hoe goed we zijn. Maar laten we leven zoals de Geest het wil.

Lied 827 Mensen, wij zijn geroepen om te leven

827:1

1 Men-sen, wij zijn ge-roe-pen om te le-ven!

Hoog is de he-mel bo-ven ons ver-stand

en on-der on - ze voe-ten hier be-ne-den

de goe-de grond, het groe-ne moe-der-land.

God onze toekomst, God is onze Vader,
Hij is het licht voor onze dagen uit.
De hele wereld leeft van zijn genade,
Hij gaf de aarde en Hij geeft de tijd.

Abraham heeft Hij eerst zijn woord gegeven,
dat als een zaad ontkiemde in zijn zaad,
om zo de toekomst tegemoet te leven
wanneer de grote oogst te velde staat.

Ja, wij zijn allen kind'ren der belofte,
kinderen van de dag die komen zal,
als Hij, de Zoon, de Zon, daalt uit de hoogte,
roepend van recht en vrede overal!

Preek

Eigenlijk, beste mensen, is het jaarthema van onze landelijke Remonstrantse Broederschap te aantrekkelijk of te gemakkelijk. Vrijheid. Dat is wat we graag horen. Vrijheid, want stel je voor dat wij ons in het geloof iets zouden moeten laten voorschrijven. Sta dan in de vrijheid, dat is wat we graag horen. Vrijheid: dat is wat we het allerplezierigste vinden.

Een beetje zoals die prachtige spreuk van een zeventiende-eeuwse theoloog, De Dominis, zoals die op de voorkant, aan de Westersingelkant, van onze kerk staat: *eenheid in het nodige, vrijheid in het onzekere, in alles de liefde*. In de gehele remonstrantse wereld worden we er enthousiast van. Ook de kerken in Dordrecht en Lochem zijn met deze woorden getooid.

Opvallend is natuurlijk wel dat als je deze spreuk serieus neemt, het woorden zijn die iedereen tot de zijne kan rekenen. Hoe orthodox je ook bent, al zit je diep in Opus Dei of in de Zwartekousenkerken, altijd zal er nog wel een onderscheid te vinden zijn tussen wat iedereen zou moeten geloven en datgene waarover getwijfeld zou kunnen worden. Ook als het alleen maar zou gaan over het aantal engelen op een speldenknop.

Zolang vrijzinnigen niets durven te zeggen over wat het éne nodige is – en laten we eerlijk zijn, dat durven we vaak niet – klinkt het allemaal heel prachtig, maar hebben we toch niet zoveel inhoud in handen.

Zo is het ook met die prachtige woorden die op de voorkant van onze orde van dienst staan: 'God wil dat jullie als vrije mensen leven'. Wat betekent dat precies? Zijn er geen regels? Geldt de goddelijke wet opeens niet meer? Wat wordt er eigenlijk van ons verwacht?

Op Facebook volg ik sinds kort het kanaal van een zekere Moses en Sippora. Hij is een Amerikaanse, jonge, hippe rabbijn die antwoord geeft op allerlei vragen die het orthodoxe jodendom betreffen. Wat mag er wel en wat mag er niet op de sabbat? Wat mag je wel eten? Hoe doe je dat als je als orthodoxe jood wilt eten bij iemand die geen kosjere huishouding voert? Mogen niet-joden eigenlijk wel bij jou komen eten?

Het leuke van deze filmpjes is het enthousiasme en het niet-problematische van de manier waarop dit jonge stel hun geloof beleeft. Ze houden zich aan alle 613 ge- en verboden, maar ze lijken er niet onder te lijden. Het geheel van verhalen en gebruiken geeft hen ruimte om een leven te leiden waarin het geloof een vanzelfsprekende plaats heeft. De hele dag krijgt hun geloof vorm. Het draagt hun bestaan en het is geen probleem.

In het geloof van deze mensen zijn het juist de goddelijke wetten die de grootste vrijheid geven.

Ik begin met te vertellen over deze twee mensen, omdat een vrijzinnige benadering van het begrip vrijheid meestal op een heel eenzijdige manier de dingen benadert. Wij schrikken van gelovigen die zich willen of moeten houden aan heldere regels of gebruiken. Wij zoeken vrijheid. Wij zijn bang dat we iets niet zouden mogen. Wij zoeken autonomie waarin wij zelf de maat van alle dingen zijn. Vanuit die vrijheidsliefde, vanuit die autonomie, lezen we graag de woorden van Paulus.

Maar de vraag die je je in alle eerlijkheid moet stellen, is of je daarmee recht doet aan Paulus. Misschien maak je het jezelf wel veel te gemakkelijk op deze manier.

Paulus schrijft zijn woorden over de vrijheid in een heel specifieke context. Het gaat hem zeker niet om vrijheid-blijheid. Het gaat hem om een vrijheid die pas aanbreekt wanneer de Geest zijn werk doet. Wanneer de alomvattende vrijheid ingenomen wordt door een roeping, door een Geest die bepaald niet vrijblijvend is.

Paulus schrijft in een discussie die niet meer de onze is: hoe verhoudt het jonge christendom zich tot het jodendom? Is de boodschap van Jezus een zaak binnen het jodendom, of is zij ook gericht op de heidenen? Is het een universele boodschap die voor de hele wereld geldt, of moet je erin geboren zijn?

Paulus neemt een stevig standpunt in. Hij lijkt veel verder te gaan dan zijn collega-eerste-christenen, met Petrus als belangrijkste woordvoerder. Petrus heeft Jezus nog meegemaakt; Paulus kwam pas in beeld na Jezus' dood. En Paulus claimt Jezus beter begrepen te hebben dan degenen die met hem door Jeruzalem hebben gewandeld.

In die discussie schrijft hij zijn brief aan de Galaten. Hij behandelt de verhouding tussen de Wet en de Geest en hij is fel. Omdat hij het zo belangrijk vindt dat de boodschap voor iedereen is, laat hij zich hier niet kennen als een verdraagzaam man. Concrete aanleiding is de vraag of nieuwe gelovigen zich moeten houden aan de joodse wet. Moeten mannen nog besneden worden? Moeten de nieuwe christenen zich houden aan de spijswetten? En dan haalt Paulus uit: als je je wilt laten besnijden, kun je je maar beter meteen laten castreren. Want dan heb je er werkelijk niets van begrepen!

God dienen is niet het blind volgen van de Wet. God dienen is je laten inspireren door wat de essentie van die Wet is: de liefde.

Maar als je goed kijkt naar wat hij zegt, is het geen vrijheid-blijheid. De Wet schrijft niet meer van buitenaf voor wat er moet, maar de Geest wijst van binnenuit wel de weg. En die Geest is op zijn eigen manier veeleisend voor ons geweten.

Echte vrijheid is leven uit de liefde. Echte vrijheid is de ander tot zijn of haar recht laten komen. Echte vrijheid vraagt heel veel van ons. Vrijzinnig geloven is helemaal niet gemakkelijk omdat we zogenaamd alleen maar hoeven te geloven wat we zelf willen. Nee, er zijn geen vaste regels die we af kunnen vinken, maar er is wel elk moment de verantwoordelijkheid om je eigen gewetensbeslissingen te nemen. Niemand zal je hier in deze kerk zeggen wat je moet geloven. Maar elk moment word je wel uitgedaagd om er zelf over na te denken. En dat laatste is vaak veel ingewikkelder.

Paulus geeft ons een hele reeks – wat in de theologische literatuur de ondeugdencatalogus heet – van wat we niet moeten doen. Als we zo leven, leven we niet naar onze roeping. Ik zal het niet herhalen. U heeft het gehoord, u heeft het herkend, en allemaal hebben we er wel eens aan toegegeven.

Maar Paulus vertelt ons ook over een Geest die ons inspireert. Over een goddelijke kracht die ons oproept om het goede te doen. Die het verlangen in ons ontsteekt om het elke dag beter te doen. Een Geest die maakt dat we werkelijk tot ons doel, ja hopelijk, tot onszelf komen. Ik lees het nog eens voor:

[22-23] Mensen die zich laten leiden door de heilige Geest, leven heel anders. Zij houden van elkaar. Ze zijn blij en leven in vrede. Ze hebben geduld en zijn goed voor elkaar. Ze geloven in Christus. Ze zijn vriendelijk en gedragen zich goed. Als je zo leeft, doe je precies wat de wet eigenlijk wil. [24] Als je bij Jezus Christus hoort, laat je je dus niet leiden door slechte verlangens. [25-26] Wij hebben ons nieuwe leven aan de heilige Geest te danken. Laten we dus niet opscheppen over onszelf. Of elkaar jaloers maken door te zeggen hoe goed we zijn. Maar laten we leven zoals de Geest het wil.

De conclusie moet dus zijn dat vrijheid geen vrijblijvendheid is, maar een roeping. Vrijheid is gebonden aan de liefde, aan een taak.

We begonnen deze dienst met het lezen uit de profeet Jesaja. Woorden die aan de ene kant heel bevrijdend zijn, maar aan de andere kant ook echt iets van ons vragen. Woorden die passen bij hoe wij willen geloven: niet ons buigen voor starre regeltjes. Geen ingewikkelde uiterlijkheden als vasten om het vasten. Wie op die manier met geloof omgaat, zo zegt de profeet, heeft er niets van begrepen. Dat is niet wat God van ons verwacht.

Wat er wél van ons verwacht wordt, gaat over échte vrijheid. Niet over onze eigen consumptievrijheid, maar over de bevrijding van de ander. Onze roeping is niet om zelf autonoom en los van alles te zijn, maar om de ander werkelijk vrij te laten worden.

Jesaja verwoordt het al zo scherp: Is dit niet het vasten dat God kiest – je brood delen met wie honger heeft, de arme onderdak bieden, de ketenen van de onderdrukking losmaken?

Het doet direct denken aan een uitspraak van de existentialistische filosoof Paul-Louis Landsberg, die later door Emmanuel Levinas met grote instemming werd aangehaald:

"De vraag naar brood voor mijzelf is een materiële vraag, maar de vraag naar brood voor mijn naaste is een spirituele vraag."

Hier raakt de profetische taal van Jesaja aan de filosofie van Levinas, én aan de essentie van ons vrijzinnig geloof. En het geeft antwoord op de vraag wat voor ons dat 'éne nodige' is: dat is de liefde die zich bekommert om de nood van de ander. In onze zoektocht naar vrijheid begint het niet bij onze eigen wensen, maar bij de vrijheid van de naaste. Bij de ander die tot zijn of haar recht komt. Pas daarlangs vinden we uiteindelijk ook onszelf.

Als wij geloven in vrijheid, dan is dat omdat wij denken dat ieders vrijheid ons samen verder helpt. Dat in ware vrijheid en liefde deze wereld mooier wordt. Dat wij geroepen zijn om elkaar en onszelf tot ons recht te laten komen.

Gelukkig hoeft niet iedereen dat op dezelfde manier te bereiken. Als Moses en Sippora dat doen via hun 613 geboden, is dat prachtig. Maar als wij het doen vanuit onze eigen verantwoordelijkheid, geleid door de Geest, laat het dan wel met diezelfde toegewijde ernst zijn.

Ik kom tot het slot van mijn preek. En eigenlijk is dat alleen maar een verwijzing naar het slotlied dat we straks zingen. Een lied, misschien eerder voor kinderen dan voor grote mensen. Maar een lied dat ons in alle eenvoud vertelt over onze roeping. Onze roeping om in vrijheid en verdraagzaamheid iedereen, en daarmee ook jezelf, tot zijn of haar recht te laten komen.

Een roeping om in vrijheid te zoeken naar onze levensopdracht, in het vertrouwen dat die opdracht er voor ons is als we maar goed om ons heen kijken.

Leven vanuit het vertrouwen dat de ander er mag zijn, dat wij er mogen zijn, en dat we elke dag opnieuw voor het leven kunnen kiezen. Is dat niet wat wij hier, in onze vertrouwde geloofsgemeenschap, nu het nieuwe kerkelijke seizoen weer begonnen is, proberen waar te maken?

Waar je woont op deze wereld, tussen bloemen of beton, tussen twijfel, tussen hopen, elke dag is er een zon.

Elke dag een nieuwe kans ook samen weer op weg te gaan, samen werken in zijn liefde, samen werken in zijn naam.

Amen.

Stilte

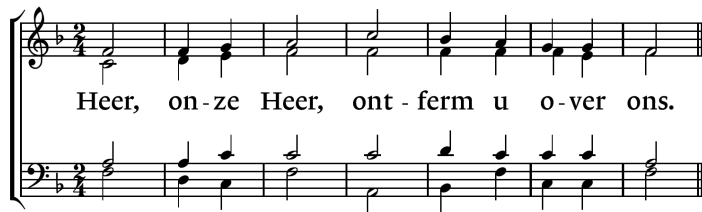
Orgelspel Kyrie uit Annum per annum, Arvo Pärt

Voorbeden en stil gebed, afgesloten met gezamenlijk gebeden 'Onze Vader (oec. versie)'

Tijdens de voorbeden 367b

v. *Zo bidden wij tezamen*

a.

Eeuwige God,
In de vrijheid die U ons schenkt
bidden wij tot U voor de wereld om ons heen,
voor mensen dichtbij en ver weg.

Wij bidden U voor de wereld, zo vol van strijd en onrecht,
dat leiders en volken niet hun eigenbelang zoeken,
maar de weg van vrede, recht en bevrijding voor ieder mens.
Dat uw Geest ons beschermt tegen onverschilligheid.
Zo bidden wij tezamen
(lied 367b)

Wij bidden U voor onze geloofsgemeenschap aan het begin van dit nieuwe seizoen,
dat wij als vrije mensen oog houden voor wie hulp en aandacht nodig heeft,
dat ons samenzijn een plaats mag zijn van ontmoeting en verbondenheid,
en dat wij de moed vinden om uw liefde gestalte te geven.
Zo bidden wij tezamen
(lied 367b)

Wij bidden U voor allen die gebukt gaan onder zorgen, ziekte of eenzaamheid,
voor wie hongert naar brood, naar recht of naar menselijke warmte.
Dat wij niet weggijken, maar ons door uw Geest laten aansporen
om tot zegen te zijn voor wie op ons pad komt.
Zo bidden wij tezamen
(lied 367b)

In de stilte van ons hart spreken we voor u uit wat geen ander mens voor ons kan zeggen.

[...]

Verbonden met gelovigen van alle tijden en plaatsen bidden we met de woorden van Jezus:
Onze Vader die in de hemel zijt,
Uw naam worde geheiligd;
Uw Koninkrijk kome;
Uw wil geschiede op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood;
En vergeef ons onze schulden,
Zoals ook wij onze schuldenaars vergeven;

En leid ons niet in verzoeking,
Maar verlos ons van de boze.
Want van U is het Koninkrijk
En de kracht en de heerlijkheid
In eeuwigheid.
Amen.

Mededelingen

Toelichting collecte tijdens de dienst

Enablement Foundation is het collectiedoel voor de maand september. Toelichting door Sofka Trajcevska

(Gemeente gaat staan)

Slotlied D3, Bundel Tussentijds

Waar je woont op deze wereld

D3

melodie: C. Anton

Waar je woont op de - ze we - reld, tus - sen
bloe - men of be - ton, el - ke dag is er nieuw
le - ven, el - ke dag een nieu - we zon, el - ke dag
een nieu - we kans ook om op - nieuw op weg te
gaan en te zoe - ken naar het won - der van de
Heer _____ in ons be - staan.

2. Waar je woont op deze wereld,
tussen bloemen of beton,
tussen haat of tussen liefde,
elke dag is er een zon,
elke dag een nieuwe kans ook
't woord van Christus te verstaan,
door de ogen van de ander
kijkt de Heer ons steeds weer aan.

3. Waar je woont op deze wereld,
tussen bloemen of beton,
tussen twijfel, tussen hopen,
elke dag is er een zon.
Elke dag een nieuwe kans ook
samen weer op weg te gaan,
samen werken in zijn liefde,
samen werken in zijn naam.

tekst: J. van Opbergen

Uitzending en zegen

Bevestigen wij dan ons geloof in een leven van liefde.

Aanvaarden wij onze verantwoordelijkheid voor onze geloofsgemeenschap,
haar taak in deze wereld, met haar noden

en gaan we dan van hier naar ons huis en onze levensopdracht,
onder Gods zegen.

De Heer zegene en Hij behoede u.

De Heer doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig.

De Heer verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede.

Amen.

Antwoordlied 978: 4

4 Laat dan mijn hart U toe-be - ho-ren

en laat mij door de we-reld gaan

met o - pen o - gen, o - pen o - ren

om al uw te-kens te ver-staan.

Dan is het aard-se le-ven goed,

om-dat de he-mel mij be-groet.

The musical score is written on six staves in G major (one sharp) and 3/4 time. The melody is simple and hymn-like, with lyrics written below each staff. The piece concludes with a double bar line.

Na afloop van het antwoordlied wordt u verzocht weer plaats te nemen. We zullen stilstaan bij het terugtreden van Jethro Zevenbergen als voorzitter van de kerkenraad.

De collecte bij de uitgang is bestemd voor het werk van de Remonstrantse Gemeente Rotterdam

Afscheid Jethro

Er is een tijd van komen en een tijd van gaan, zo leert het meest geliefde bijbelboek onder vrijzinnigen ons. Het is de Prediker die ons deze woorden voorhoudt. Voor alles onder de zon is er een tijd. De tijd komt, de tijd gaat. En het gaat allemaal steeds maar door.

Vandaag staan we stil bij de overdracht van het voorzitterschap van Jethro Zevenbergen aan Peter Fransman. Peter is reeds met verve begonnen. We wensen hem veel plezier en sterkte. Maar bij hem zullen we nu niet lang stilstaan.

Wel wil ik, namens de kerkenraad, stilstaan bij het vele werk dat Jethro in ons midden gedaan heeft. Voorzitters zijn er in alle soorten en maten. Denkend aan Jethro kwam mij een heel aantal woorden boven:

Trouw, betrokken, aangenaam, consciëntieus en inhoudelijk zeer betrokken.

Koen en ik hebben je leren kennen toen je onze gemeente binnenkwam. Je had een achtergrond bij de Quakers. Deze vrienden, met hun nadruk op eigen vroomheid en stilheid, hadden geen afdeling in Rotterdam, dus je bent gaan zoeken. Uiteindelijk heb je ons gevonden. Dat je bij ons ook Agnes hebt gevonden, maakte het heel bijzonder. In 2012 heeft collega Christiane jullie huwelijk hier ingezegend.

Het was het begin van jullie activiteiten hier. In de Kinderkring, bij het Filmcafé en toen we op zoek waren naar een voorzitter, kwam jij daarvoor ook in beeld.

Uiterst consciëntieus heb je het voorzitterschap op je genomen. Je nam je taak serieus. Als voorzitter stond je erop, dat de vergaderingen niet alleen goed verliepen, maar ook op tijd afgelopen waren. Je was trouw en aangenaam. Zorgvuldig. Al moet daarbij wel gezegd worden, dat je de communicatie per WhatsApp wel tot ongekende hoogten hebt gebracht, al was het alleen maar om in alle zorgvuldigheid niets aan onduidelijkheid over te laten.

Je was een bijzondere voorzitter in je inhoudelijke kennis van de theologie. Waar vind je een voorzitter die het Nieuwe Testament in de grondtaal, in het Grieks tot zich neemt? Een belezen man met een hoeveelheid boeken die zelfs die van de predikanten te boven gaat? Jouw kennis van de breedte van gelovige tradities is indrukwekkend. En je was ook niets te beroerd om die in te zetten bij het eerdere genoemde filmcafé, maar ook bij de Stadsretraites.

Zo heb je een heel aantal jaren onze gemeente als voorzitter gediend. Maar aan alles komt een einde. Toen duidelijk werd dat we in Peter een nieuwe voorzitter zouden krijgen, die op zijn manier de kar weer zou verdertrekken, was het voor jou duidelijk dat je niet de volle termijn hoefde uit te dienen. Het belang van de gemeente, de noodzaak van regelmatige verandering en het vertrouwen dat je hebt in de nieuwe voorzitter, maakten dat je je direct inzette voor een goede en zorgvuldige overdracht. Want dat hoort er voor jou ook bij.

Overigens betekent dat natuurlijk niet, dat je nu op je lauweren gaat rusten en hier alleen maar als consument binnen zou komen. In het geheel niet. Je blijft actief. Ik noem hier - en het is ongetwijfeld niet volledig - je blijvende betrokkenheid bij het Convent van kerken en synagogen en het Platform L&R Rotterdam, de belangrijkste vereniging van religieuze en levensbeschouwelijke organisaties die zich inzet voor ontmoeting en dialoog. Het is een kolfje naar jouw meer dan oecumenische hand om ons in deze activiteiten te vertegenwoordigen.

Ik rond af. Je begrijpt dat onze dankbaarheid groter is dan de tijd die ik nu kan claimen. Groot is alles wat je voor ons gedaan hebt.

We willen je bedanken. We doen dat met bloemen voor Agnes en een bon voor jou. Het Groot Moderamen heeft een klein cadeau voor jou persoonlijk bedacht en een grote bon, een gift vanuit de kerk, voor een door jou te bepalen goed doel. We blijven tenslotte kerk!

Ik rond af: Jethro zeer bedankt!